

به نام خداوند جان و خرد

تکالیف هدفدار

گردآورنده : رستگار مقدم

تکلیف در فرهنگ فارسی معین

- ▶ به رنج افکندن
- ▶ کاری سخت و شاق را به عهده کسی گذاشتن
- ▶ رسیدن به سن رشد و بلوغ
- ▶ وظیفه ای که باید انجام شود (مانند مشق شب و حل مسائل).

نکات مهم

- ▶ تکلیف، فعالیتی هدفدار و تکنیکی در خدمت یادگیری یا به عبارت دیگر مکمل یادگیری است
- ▶ هرگز نباید از تکلیف به عنوان وسیله ای برای پر کردن اوقات دانش آموز و یا سرگرم نمودن استفاده کرد.
- ▶ معلم برای تعیین هر یک از تکالیف هدفی منطقی و مشخص در ذهن دارد.
- ▶ تکالیفی که بدون برنامه در آخرین لحظات کلاس تعیین شود بی هدف است

اهداف تکلیف شب

- ▶ **تمرین:** به منظور افزایش سرعت، مهارت یا حفظ آنها
- ▶ **شراکت:** به منظور افزایش اشتغال هر دانش آموز در فعالیت های یادگیری
- ▶ **رشد فردی:** به منظور افزایش حس مسئولیت، صداقت، قدرت برنامه ریزی و زمان بندی، اعتماد به نفس و پشتکار
- ▶ **روابط متقابل والدین و فرزند:** با توجه به اهمیت امریادگیری و تکالیف مدرسه
- ▶ **مقررات:** به منظور تامین نظر مسئولان مدارس که دادن مقدار معینی تکلیف را ضروری می دانند
- ▶ **روابط عمومی:** به منظور آگاهی والدین از آنچه که در کلاس می گذرد
- ▶ **تنبيه:** به منظور هشدارى به دانش آموز و نیز یادآوری انتظاراتی که معلم از او در زمینه های درسی و رفتاری دارد

انواع تکلیف در چهار طبقه اصلی

(پرفسور لی دریت)

- ▶ (۱) تکالیف تمرینی
- ▶ (۲) تکالیف آماده سازی و آمادگی
- ▶ (۳) تکالیف بسطی و امتدادی
- ▶ (۴) تکالیف خلاقیتی

تکالیف تمرینی

- ▶ این نوع تکلیف برای تثبیت یادگیری و فعالیت های خواندن و کارهای تمرینی و انفرادی بکار گرفته می شود
- ▶ از قدیمی ترین و با سابقه ترین نوع تکلیف شب است
- ▶ اکثر تکالیف تمرینی، غیر تخیلی، غیر خلاق، تکراری و کسل کننده هستند!

تکالیف آماده سازی و آمادگی

- ▶ این نوع تکالیف برای آماده کردن شاگردان برای درسهای روز بعد به کار گرفته می شود
- ▶ ابتدا راهنمایی ها و دستورالعمل های لازم در مورد چگونگی و چرایی انجام این تکالیف کاملاً برای دانش آموز تبیین شود.
- ▶ مانند:
- ▶ مطالعه کتابهای درسی،
- ▶ مطالعه خارج از کتاب درسی،
- ▶ جمع آوری مطالب و مواد قبل از کنفرانس،
- ▶ حفظ کردن،
- ▶ روخوانی

تکالیف بسطی و امتدادی

- ▶ این نوع تکالیف شاگرد را فراسوی کارها و فعالیت های کلاس سوق می دهد
- ▶ موجبات یادگیری ایده ها و مهارت ها را در موقعیت های جدید فراهم می آورد

مانند: کتابی را در مورد امیرکبیر بخوانید و خلاصه ای از آن را در کلاس ارائه دهید.

ممکن است که در کلاس درسی تدریس شده و ادامه ی آن در منزل به صورت فردی انجام گیرد

تکلیف خلاقیتی

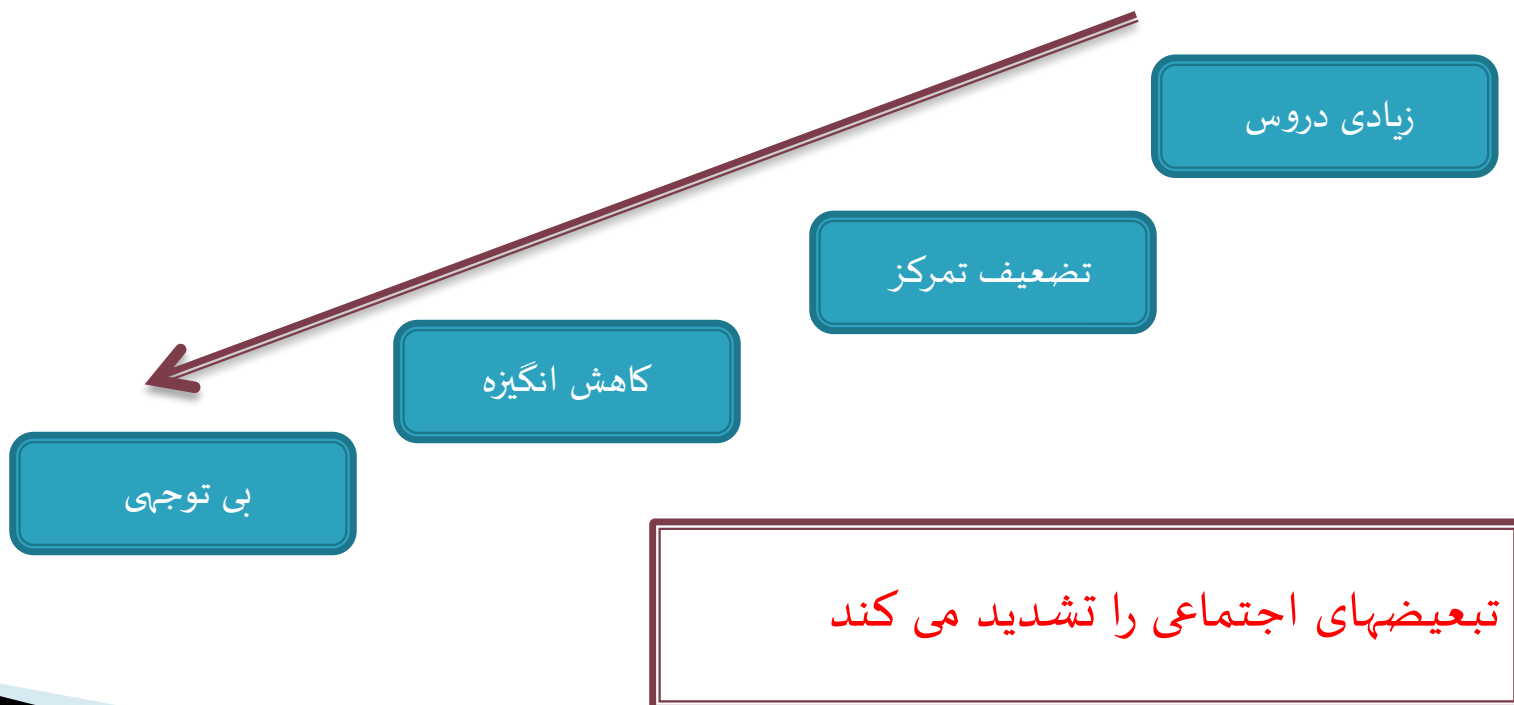
- ▶ دانش آموز مفاهیم و مهارت های یادگرفته در کلاس را با هم ترکیب کند و در یک راه، یا راههای جدید و متفاوت به کار بندد
- ▶ تکالیف خلاقیتی ممکن است به صورت کتبی یا شفاهی و یا به صورت انجام کاری صورت پذیرد
- ▶ قدرت خلاقیت، ابتکار شخصی و قدرت تخیل و خود راهبردی را در شاگردان پرورش می دهد

توجه

با فراهم آوردن تنوعی از تکالیف مختلف می توان موجبات تثبیت، آماده سازی، تداوم و خلق مفاهیم و مهارتها را در فرآیند تعلیم و تربیت ایجاد نمود.

مخالفان تکلیف

▶ کودک پس از ساعتهای طولانی و خسته کننده در مدرسه، وقتی به خانه می رسند بهتر است اوقات خود را با استراحت، بازی و یا اشتغال به یک کار سرگرم کننده غیر درسی بگذرانند.

اثرات منفی تکلیف شب بی هدف

- ▶ (۱) خستگی و ایجاد بیزاری دانش آموزان از تکرار مطالب، بویژه از نوشتن
- ▶ (۲) توجه به کمیت به جای کیفیت (حجم زیاد کار، وقت کم و خستگی بعد از کلاس)
- ▶ (۳) احساس بیزاری از درس و نهایتاً مدرسه
- ▶ (۴) احساس مظلومیت و تنبیه شدن

بنابراین ...

- ▶ تکلیف شب به میزان کم و با اهداف کمک آموزشی تعیین شود
- ▶ بر اساس تفاوت های فردی دانش آموزان (نوع و نسبت جسمانی، عاطفی، روانی، اجتماعی و ذهنی) قابل تغییر و انعطاف باشد.

تکلیف های عملکردی

▶ انواع تکلیف های عملکردی :

▶ **کتبی**

▶ **شناسایی**

▶ **شبیه سازی شده**

▶ **نمونه کار**

تکلیف عملکردی کتبی

- ▶ گزارش دهد
- ▶ نقشه ای رسم کند
- ▶ نقاشی را کامل کند
- ▶ اطلاعاتی جمع آوری کند
- ▶ داستان کوتاهی بنویسد

تکلیف (آزمون) عملکردی شناسایی

- ▶ غلطهای املائی متن را پیدا کند
- ▶ بر روی نقشه رودها و دریاچه ها را نشان دهد
- ▶ در درس صفت و موصوف ها را مشخص کند
- ▶ ...

تکلیف های عملکردی نمونه کار

- ▶ با اشکال هندسی خانه ای مقوایی بسازد
- ▶ شعر را به نثر بنویسد
- ▶ ماده ی شیمیایی جدیدی تولید کند
- ▶ روزنامه دیواری تهیه کند
- ▶ ...

تکلیف عملکردی موقعیت های واقعی .

▶ نامه ای بنویسد و درپاکت قرار دهد و آدرس را روی آن بنویسد

▶ با وسایل خاص مدار الکتریکی ساده طراحی کند .

▶ با آرمیچر یک اسباب بازی ساده را به حرکت درآورد .

▶ ...

تکالیف موضوعی

▶ برای هر درس تکلیف خاص آن طراحی شود

▶ قرآن

▶ علوم

▶ ریاضی

▶ فارسی

▶ مطالعات

▶ هدیه ها

▶ و ...

پایان